

Sport- en beweegnota 2021-2030

Inhoudopgave

Samenvatting

- 1. Een leven lang sporten en bewegen
- 2. Vitale sportverenigingen
- 3. Duurzame sportinfrastructuur

4

4

5

6

Aanleiding nieuwe Sport- en beweegnota

Inleiding

Werkwijze totstandkoming Sport- en beweegnota

7

7

10

Analyse

Terugblik vorige Sportnota

Vooruitblik nieuwe Sport- en beweegnota

Hoe ziet het sport- en beweeglandschap in Helmond eruit

Trends & ontwikkelingen

11

11

12

13

14

Looplijnen Sport- en beweegnota Helmond 2021-2030

Looplijn 1: Een leven lang sporten en bewegen

Looplijn 2: Vitale sportverenigingen

Looplijn 3: Duurzame sportinfrastructuur

15

15

20

22

Organisatie, middelen en uitwerking

Programmabegroting

Nieuwe initiatieven en investeringen

27

27

27

Samenvatting

1. Een leven lang sporten en bewegen

1.1 Sportstimulering en sociaal domein (sport als doel en sport als middel)

Ambitie

Iedere inwoner van Helmond sport en/of beweegt een leven lang met plezier, ongeacht leeftijd, lichamelijke of geestelijke gezondheid of inkomen. Drempels nemen we weg.

Beslipunten

1. Sport en bewegen met speciale aandacht voor inwoners in een kwetsbare positie

Door heldere afspraken te maken met onze uitvoeringspartners en andere relevante organisaties, kunnen we (aangepaste) activiteiten aanbieden. En inwoners (met een indicatie) doorgeleiden naar passend sport- of beweegaanbod.

2. Iedereen kan meedoen

We onderzoeken, in aansluiting op de Nota Minimabeleid 'Meer voor wie minder heeft':

- hoe we kunnen realiseren dat alle kinderen in Helmond zwemvaardig zijn als ze van het basisonderwijs komen. Momenteel is er een vangnetregeling voor kinderen van groep 6, 7 en 8. Hier wordt veel gebruik van gemaakt;
- of het mogelijk is om, ook al is de contributie voor bepaalde sporten hoger dan Stichting Leergeld/Jeugdfonds Sport vergoedt, kinderen de kans te geven aan te sluiten bij de sport van hun keuze;
- mogelijkheden om ook volwassenen een steuntje in de rug te kunnen geven als ze willen sporten en bewegen, maar daar niet voldoende middelen voor hebben.

3. Bevorderen samenwerking teams met een signalerende functie

Door goede afspraken te formuleren, bevorderen we dat teams met een signalerende functie de samenwerking met uitvoeringspartners én sport- en beweegaanbieders gemakkelijker opzoeken en/of verbeteren als sport en bewegen een positieve bijdragen kan leveren. Vanuit onze rol als opdrachtgever monitoren wij de voortgang en nemen we mogelijke belemmeringen weg.

4. Re-integratie activiteiten bij sport- en beweegaanbieders

We gaan het gesprek aan met sportverenigingen, stichtingen en instellingen, om te onderzoeken wie er voor openstaan om een bijdrage te leveren aan re-integratie van inwoners. Als oplossing van hun vrijwilligersuitdaging enerzijds en maatschappelijke rol anderzijds.

1.2 Jong geleerd is oud gedaan:

Ambitie

We vinden het belangrijk dat jeugd (0-18 jaar) voldoende sport, beweegt en speelt. We dagen kinderen en jongeren hiertoe uit zodat de jeugd in Helmond opgroeit met voldoende beweging, beschikt over de juiste motorische vaardigheden en vooral plezier heeft in het ondernemen van sportieve activiteiten en (samen) buiten spelen. Op die manier leggen we een basis voor een leven lang sporten en bewegen. En voor de ontwikkeling van deze generatie en mogelijk de generaties daarna.

Beslipunten

5. Bewegingsonderwijs

We blijven, in samenwerking met onze uitvoeringspartner, kwaliteit van bewegingsonderwijs stimuleren.

En scholen uitdagen om met creatieve oplossingen en alternatieve activiteiten te komen en daarbij samen te werken met sportverenigingen, sportparken en commerciële sport- en beweegaanbieders.

2. Vitale sportverenigingen

Ambitie

We zetten in op vitale sportverenigingen die toekomstbestendig zijn, zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en bereikbaar blijft. Dat houdt in dat alle sportverenigingen hun organisatiekracht op orde hebben en tevens een maatschappelijke rol kunnen pakken.

Beslipunt:

6. Verenigingsondersteuning

Om sportverenigingen, daar waar nodig, te stimuleren zich te ontwikkelen tot een vitale vereniging, zetten we in op Verenigingsondersteuning. De kaders bepalen we samen met onze uitvoeringspartners. Daarbij gaan we de verenigingen overigens niet vertellen hoe ze dat precies moeten doen, maar ondersteunen we hen bij het ontwikkelen van hun eigen kracht. Deze verenigingsondersteuners onderhouden het sportnetwerk en zijn het eerste aanspreekpunt voor sport- en beweegaanbieders in Helmond.

Aanleiding nieuwe Sport- en beweegnota

Inleiding

Voor u ligt de nieuwe Sport- en beweegnota 2021-2030 van de gemeente Helmond. De vorige Sportnota had een looptijd tot 2020. Eind 2019 zijn we gestart met het proces om te komen tot een nieuwe Sportnota met hierin een visie op sport en bewegen voor de langere termijn en een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma. Door prioriteiten en de impact van corona is het opstellen van de Sportnota in tijd naar achteren geschoven.

De corona pandemie is van grote impact op het sociaal en mentaal welzijn van onze inwoners. Dat geldt in het bijzonder voor degenen die al kwetsbaar waren. Door de corona pandemie is de leefstijl van mensen veranderd: er wordt o.a. minder bewogen, er is meer sprake van overgewicht en eenzaamheid en de sociale tweedeling is gegroeid. Dit leidt tot extra gezondheidsrisico's. Terwijl voor veel mensen een goede gezondheid het allerbelangrijkste is in hun leven. Maar gezondheid is niet vanzelfsprekend.

Sport en bewegen draagt bij aan een gezonde leefstijl en dus aan een goede gezondheid. Als we kijken naar de cijfers van de afgelopen jaren ten aanzien van het beweeggedrag, gebruik van alcohol, roken en drugs, eenzaamheid, mentale en psychische druk, etc. én naar de effecten van de corona pandemie, dan komen we tot de conclusie dat sport en bewegen een prominente rol moet spelen in het herstel de komende jaren.

We zouden maar wat graag de meetbare ambitie opnemen dat we het aantal inwoners, dat voldoende sport en beweegt, de komende jaren met een aanzienlijk percentage laten toenemen. Echter, zowel GGD Brabant-Zuidoost als Kenniscentrum Sport & Bewegen adviseren om dat niet te doen. Actuele cijfers zijn nog niet bekend. Daarnaast is corona van grote invloed geweest op het beweeggedrag. Het is niet te voorspellen wanneer het oude niveau weer behaald is en wanneer we kunnen doorgroeien. Wel sluiten we aan bij de ambitie in het Helmonds Preventieakkoord dat in 2040 80% van onze inwoners een gezond gewicht heeft én voldoende beweegt.

Daarom spreken we de ambitie uit om het aantal inwoners, dat voldoende sport en beweegt, in 2 jaar in elk geval naar het 'oude' niveau (van voor corona) te brengen, om vervolgens weer groei te realiseren. Tevens baseren we ons in deze Sport- en beweegnota op uitspraken die worden gedaan in de Sport Toekomst Verkenning (<https://www.sportenbewegenincijfers.nl/toekomstverkenning/trendscenario>) over de beweegrichtlijn en de wekelijkse sportdeelname. En de uitspraken in de Volksgezondheid Toekomst Verkenning over de impact van de corona pandemie op onze maatschappij (<https://www.rivm.nl/volksgezondheid-toekomst-verkenning-vtv>).

3. Duurzame sportinfrastructuur

Ambitie

We streven naar een sport- en beweegklimaat dat functioneel, kwalitatief en duurzaam is. Op deze manier dagen we inwoners uit tot bewegen, gezonde keuzes en ontmoeting. Naast de sportaccommodaties hebben we oog voor de openbare ruimte.

Beslispunten:

7. Gemeentelijke rol en verantwoordelijkheid

De uitvoeringsafdelingen van de gemeente Helmond houden hier toezicht op en adviseren ten aanzien van verbeterpunten.

8. Breedtesport en topsport

We bekijken alternatieve en efficiëntere bestedingsmogelijkheden voor deze financiële middelen. Totdat er een andere keuze gemaakt is, houden we het huidige topsportfonds in tact.

9. Binnensport

We zorgen voor een zo efficiënt mogelijke planning/gebruik van accommodaties in relatie tot de financiële exploitatie.

10. Buitensport

Sportverenigingen zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van hun accommodatie. Wij houden toezicht op de uitvoering in relatie tot veiligheid. Ten aanzien van het verduurzamen van sportaccommodaties in brede zin volgen we nieuwe ontwikkelingen, zodat we kansen kunnen benutten. Hierbij nemen we als gemeente de regierol en bepalen we de kaders. Bij nieuwe erfpachtafspraken onderzoeken we de haalbaarheid van nieuwe constructies.

11. Multifunctioneel gebruik van accommodaties

We sturen op multifunctioneel gebruik van (sport)accommodaties en onderzoeken, in samenwerking met onze uitvoerings- en maatschappelijke partners, hoe en onder welke voorwaarden we dit met elkaar kunnen realiseren.

12. Bewegvriendelijke openbare ruimte

De huidige inrichting van het openbaar gebied, inclusief het openbaar groen, biedt grotendeels al mogelijkheden om te sporten, bewegen, spelen en ontmoeten, maar doorontwikkeling is belangrijk. Tevens gaan we sport-, beweeg- en speelmogelijkheden inbedden bij relevante projecten. We leggen hier tevens de link naar de Samenspeelbelofte en Nota Natuurlijk Buitenspelen.

13. Urban sports

Momenteel wordt de haalbaarheid van de ambitie, om van Helmond een Urban Hotspot te maken, onderzocht. Als de uitkomst daarvan positief is, leveren we vanuit sport een belangrijke bijdrage aan het implementatieplan. Hierbij worden de verschillende doelgroepen uit de urban scene betrokken.

Om alle onzekerheden het hoofd te bieden, uitdagingen te realiseren en te anticiperen op wat nog op ons afkomt, moeten we nog beter samenwerken, verbindingen herstellen, verenigingen ondersteunen en mogelijk andere wegen verkennen om onze (inactieve) inwoners weer voldoende te laten sporten en bewegen.

Kortom, we focussen ons op 'herstel' de komende jaren. Herstel van onze economie, ons welzijn, ons welbevinden en onze gezondheid. Zowel lichamelijk als geestelijk. Sport en bewegen vormt, uiteraard samen met gezonde voeding en een aantal andere elementen, het fundament voor een gezonde leefstijl. Dat houdt in dat we in deze Sport- en beweegnota geen hoogdravende ambities ten aanzien van de sport- en beweeginfrastructuur opnemen, maar veel aandacht schenken aan het leveren van de juiste inzet om onze inwoners gezond te krijgen/houden. Wenselijke of noodzakelijke aanpassingen aan de infrastructuur met het oog op het behalen van gezondheidswinst, zijn volgend en worden in die context beoordeeld.

Daarmee wordt ook meteen het accentverschil tussen de 2 nota's duidelijk: in de vorige Strategische Sportnota 2013-2020 lag de nadruk wat meer op de ontwikkelingen rondom sportinfrastructuur en in deze Sport- en beweegnota ligt de nadruk op de maatschappelijke inzet (sport als middel) en op het herstel na de corona periode.

Met deze nota laten we zien dat we geloven in de kracht van sport én bewegen. Daar moeten we sector overstijgend aan werken, dus niet alleen binnen het sociaal en ruimtelijk domein, maar ook met betrokken partijen in de stad. Het sportbeleid van de afgelopen jaren heeft veel goede ontwikkelingen opgeleverd en dat doet het nog steeds. We leggen wel een aantal nieuwe accenten.

We willen de individualisering van sport faciliteren en tegelijkertijd de sociale verbondenheid door sport initiëren, ondersteunen en faciliteren. Maar de nadruk leggen we op een sterke maatschappelijke herstelbeweging, denk onder andere aan het (opnieuw) in beweging krijgen en houden van inwoners, ook van inwoners voor wie dat niet zo vanzelfsprekend is, het vitaliseren van sportverenigingen en ander sport- en beweegaanbieders die een moeilijke periode doormaakten.

Deze Sport- en beweegnota, met een looptijd tot 2030, linkt aan het Helmonds Sportakkoord, het Preventieakkoord en andere relevante beleidsnota's. We leggen verbinding met wat er al gebeurt. En we bouwen voort op sterke netwerken. Op deze manier bewegen we naar een gezonder Helmond. In tweejaarlijkse uitvoeringsprogramma's leggen we vervolgens vast hoe we concreet invulling geven aan de ambities in deze nota.

Nationaal Sportakkoord:

Op 29 juni 2018 heeft minister Bruins, Ministerie van VSW, samen met vertegenwoordigers van de sport, gemeenten en andere organisaties het eerste Nationale Sportakkoord, Sport verenigt Nederland, getekend. Hierin staan zes ambities centraal:

1. Inclusief sporten en bewegen, waar voor iedereen een leven lang plezier in sporten en bewegen zonder belemmeringen wordt nagestreefd;
2. Duurzame sportinfrastructuur, om heel Nederland te voorzien van functionele, goede en duurzame sport- en beweegvoorzieningen;
3. Vitale sport- en beweegaanbieders, om voor iedere Nederlander een passend, bereikbaar en toegankelijk sport- en beweegaanbod te hebben;
4. Positieve sportcultuur, zodat iedereen overal met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos kan sporten en bewegen;
5. Van jongs af aan vaardig in bewegen, met de ambitie dat meer kinderen aan de beweegnorm gaan voldoen en dat hun motorische vaardigheden gaan toenemen;
6. Topsport die inspireert, vanuit de gedachte dat Nederlandse topsportprestaties en topevenementen in Nederland een cruciale inspiratie vormen voor de verenigende waarde van sport.

In Helmond is dit Sportakkoord vertaald naar een Helmonds Sportakkoord. Daarin zijn de volgende ambities opgenomen:

- Inclusieve samenleving;
- Sport- en beweegtool;
- Verenigingen met professioneel bestuur, kader en vrijwilligers;
- stimuleren van een gezonde leefstijl en ontwikkeling van motorische vaardigheden van kinderen;
- Definiëren van 'normaal' gedrag en positief stimuleren van alle sporters en bewegers vanuit eigen mogelijkheden;
- Gezonde leefstijl;
- Flexibel sportaanbod/nieuwe doelgroepen;
- Multifunctioneel gebruik van accommodaties en openbare ruimte.

Preventieakkoord:

Het Nationaal Preventieakkoord bestaat uit afspraken en maatregelen met als doel: roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik aanpakken. Meer dan 70 organisaties hebben zich hieraan gecommitteerd. Voor gemeenten is een lokaal preventieakkoord dé kans om zich meer in te zetten voor gezondheidspreventie. Het bevat concrete maatregelen om roken, overgewicht en overmatig alcoholgebruik tegen te gaan. Daarnaast is er ruimte om in te zetten op achterliggende problematiek zoals armoede en eenzaamheid. De gemeente bepaalt zelf welke problematiek centraal staat: de lokale behoefte is vaak leidend.

In Helmond is het Nationaal Preventieakkoord vertaald naar een Lokaal Preventieakkoord. Daarin zijn de volgende ambities opgenomen:

- Een rookvrij Helmond;
- Gezond eten en bewegen in Helmond;
- Tegengaan van alcohol en drugsgebruik.

Werkwijze totstandkoming Sport- en beweegnota

We hechten veel waarde aan een gedegen participatieproces met relevante stakeholders. Tijdens het proces, dat voorafging aan de totstandkoming van het Helmonds Sportakkoord, hebben we 'het werkveld' betrokken. Sportverenigingen, commerciële sport- en beweegaanbieders, partijen uit zorg, welzijn, onderwijs, kinderopvang, overig maatschappelijk middenveld en bedrijfsleven hebben tijdens verschillen bijeenkomsten meegedacht over kansrijke ideeën op het gebied van sporten, bewegen en een gezonde leefstijl. Alle ambities in het Sportakkoord zijn op basis van de input, die tijdens die bijeenkomsten en diverse andere contactmomenten met stakeholders is opgehaald, geformuleerd. Alle betrokkenen hebben het concept Sportakkoord per mail ontvangen en zijn in de gelegenheid gesteld hierop te reageren. Hun input hebben we overwogen en kansrijke suggesties zijn overgenomen. Vervolgens hebben alle partners ingestemd met het Sportakkoord tijdens een officieel tekenmoment.

Voor de totstandkoming van deze nota baseren we ons op maatschappelijke trends en ontwikkelingen, de trends en ontwikkelingen in Helmond, het Helmonds Sportakkoord, alsmede op input van de klankbordgroep. Deze klankbordgroep bestaat uit de uitvoeringspartners en de beleidsmedewerkers van de gemeente Helmond, waarvan de portefeuille op een of andere manier linkt aan sport en bewegen.

Analyse

Terugblik vorige Sportnota

De vorige Sportnota heeft z'n nut bewezen. De meeste zaken zijn de afgelopen periode gerealiseerd. In het nog op te stellen uitvoeringsprogramma naar aanleiding van de nieuwe Sport- en beweegnota, houden we oog voor de (nog) niet gerealiseerde zaken uit de vorige Sportnota. Mogelijk kunnen deze alsnog worden verwezenlijkt.

Looplijn 1: Een leven lang sporten en bewegen

- Beslipunt 1. Sport- en beweegparken realiseren: in een verschillende wijken (<https://jibbplus.nl/sport-beweging/activiteiten-volwassenen/beweegroutes-helmond/>) hebben we een beweegtuin en beweegroutes aangelegd.
- Beslipunt 2. Buurtsportcoaches aanstellen in binnenstad-Oost, Noord, West en Oost: het aantal FTE buurtsportcoaches is uitgebreid en o.a. ingezet in de wijken waar hierboven aan gerefereerd wordt. Daarnaast zijn verschillende beweegactiviteiten ontwikkeld om de beweegarmoede onder de inwoners tegen te gaan.
- Beslipunt 3. Ondersteuning Helmondse Topsporttalenten en topsportteams in de vorm van een topsportfonds: het topsportfonds is opgezet. Jaarlijks maakte gemiddeld zo'n 10 inwoners gebruik van deze regeling. Echter, deze sporters zijn nauwelijks ingezet als rolmodellen voor de jeugd. Hier had meer gebruik van gemaakt kunnen worden.

Looplijn 2: Sterke sportverenigingen

- Beslipunt 4. Subsidies gaan op termijn enkel naar vitale verenigingen: het contact met sportverenigingen in Helmond is de afgelopen jaren versterkt. Dit heeft een boost gegeven aan de bewustwording, aan hoe de verenigingen de toekomst zien. In vervolg hierop zetten we de komende jaren in op het bieden van vraaggerichte ondersteuning aan verenigingen.

Looplijn 3: Goede Sportinfrastructuur

- Beslipunt 5. Privatiseren van alle sportverenigingen: op 2 sportverenigingen na, handbalvereniging Swift Helmond en watersportvereniging HWC de Helmvaarders, zijn alle verenigingen geprivatiseerd.
- Beslipunt 6. Gemeente ondersteunt door tweejaarlijkse schouw en herijking meerjaren onderhoudsplan voor de gemeentelijke sportparken: de tweejaarlijkse schouw is uitgevoerd en het meerjaren onderhoudsplan is onlangs vernieuwd voor de komende 10 jaar.
- Beslipunt 7. Instellen noodfonds voor grote aanpassingen: het noodfonds is ingesteld, echter tot op heden hebben we het aantal goedgekeurde verzoeken kunnen honoreren vanuit de reguliere middelen.
- Beslipunt 8. Uiterlijk in 2014 keuze over nieuw zwembad: het besluit ten aanzien van een nieuw zwembad is na 2014 genomen. Op het moment van schrijven van deze nota, loopt de aanbesteding. Doelstelling is realisatie van het zwembad in 2023.

- Beslispunt 9. Capaciteitsknelpunten HC Helmond en TV Carolus oplossen: het probleem met de overcapaciteit bij een aantal voetbalverenigingen hebben we opgelost met de uitvoering van de voetbalvisie: 2 sportparken zijn afgestoten. Aangezien de noodzaak voor extra velden, in verband met ledengroei bij de hockeyclub, niet is aangetoond, is daar geen verdere actie op ondernomen. Wel hebben we het aantal velden bij TV Carolus uitgebreid.
- Beslispunt 10: Uitbreiden Hockeyclub Helmond op het huidige complex (variant A): door de Raad van State is uitbreiding niet noodzakelijk geacht wegens niet aantoonbare ledengroei en noodzaak voor de toekomst.
- Beslispunt 11: De groei van tennisvereniging Carolus met maximaal 4 banen ruimtelijk te faciliteren: de extra banen zijn gerealiseerd.
- Beslispunt 12: Lopende initiatieven vanuit diverse sportverenigingen nu niet inwilligen:
 1. Een BMX-baan hebben we niet kunnen realiseren.
 2. Het kunstgrasveld bij voetbalvereniging Rood-Wit '62 is wel gerealiseerd.
 3. Er zijn twee (voetbal)kunstgrasvelden op Sportpark de braak gerealiseerd. Deze ontwikkeling behoort binnen het totaalplan van Sport- en beleefcampus de Braak.
 4. Een 4e veld voor voetbalvereniging Stiphout hebben we opgelost door middel van kunstgras.
 5. Wildwaterbaan en uitbreiding niet gerealiseerd.
 6. De accommodatie van de watersportverenigingen Berkendonk is geplaatst.
 7. Het kunstgrasveld voor Sportpark Houtsdonk is niet gerealiseerd.

Vooruitblik nieuwe Sport- en beweegnota

Met deze nieuwe nota bieden we een nieuw kader van waaruit we focus aanbrengen en belangrijke keuzes maken voor de komende jaren. De nota moet ons toetsingskader zijn. Hierin leggen we naast onze visie op sport en bewegen, onze ambities en doelstellingen voor de komende jaren vast. De huidige structurele middelen bieden het financiële kader waarbinnen we (nieuwe) keuzes kunnen maken. We doen dit met een scherp oog voor trends en ontwikkelingen in de samenleving en met een sterke verankering met andere aandachtsgebieden binnen het sociaal domein en fysieke domein.

Tevens leggen we slimme verbindingen met het Sportakkoord, Preventieakkoord en andere beleidsprogramma's binnen het Sociaal Domein (bijvoorbeeld Jeugd, Gezondheid, Onderwijs, etc.).

We willen de rol van sport en bewegen door de gemeente helder definiëren: waar zijn we wel en niet van, waar staan we voor en waar bewegen we naar toe. Hoe organiseren en faciliteren we sport en bewegen in Helmond. Als opdrachtgever, samen met onze uitvoerders en alle andere partners in de stad. We willen projecten versnellen om doelstellingen echt te realiseren.

Er gebeuren in Helmond ontzettend veel goede dingen, maar we kunnen nog meer bereiken door de juiste verbindingen tot stand te brengen. Sport, onderwijs, welzijn, gezondheidszorg, etc. moeten nog meer met elkaar in gesprek. Om nog beter samen te kunnen werken en middelen beter te kunnen bundelen en richten.

Hoe ziet het sport- en beweeglandschap in Helmond eruit

Helmond is zowel letterlijk als figuurlijk in beweging. Dat is positief! Want sport en bewegen is namelijk gezond, het verbindt, het is universeel en bovenal ook heel leuk. Daarmee draagt sport en bewegen bij aan een gezonde, inclusieve en veerkrachtige stad met leefbare kernen.

Echter, een paar cijfers maken duidelijk dat er nog wel wat te winnen valt (percentages tussen haakjes is vergelijking met Zuidoost-Brabant)

<https://www.ggdbzo.nl/ggdkompas/helmond/Documents/VTV%20Helmond%20-%20alle%20cijferbladen.pdf>:

Spelen, bewegen, sporten:

- 27% van de 4-11 jarigen sport niet buiten school (versus 21%) en 13% speelt niet of weinig buiten (versus 10%);
- 73% van de 12-18 jarigen sport of beweegt minder dan één uur zeven dagen per week (versus 77%);
- 46% van de 19-64 jarigen voldoet niet aan de Beweegrichtlijn 2017 (versus 43%), voor 65-plussers is dat 65% (versus 61%);
- 57% van de 4-11 jarigen is lid van een sportvereniging of –club (versus 68%), voor de 12-18 jarigen bedraagt dat 65% (versus 71%), voor de 19-64 jarigen 30% (versus 38%) en voor 65-plussers is dat 24% (versus 28%);
- Als we kijken naar de gezondheidsvaardigheden dan scoort Helmond nagenoeg over de hele linie lager dan Zuidoost-Brabant.

Als we de Jeugdmonitor 12 tot 18-jarigen van de GGD Brabant-Zuidoost (najaar 2019) bekijken, zien we dat:

- 5% van de jeugd in armoede leeft;
- 10% overgewicht heeft;
- 79% onvoldoende beweegt;
- sporten in de afgelopen jaren is afgenomen;
- 20% van de kinderen (4-18 jaar) voldoet aan de beweegnorm, voor corona was dat 64%;
- en 67% van de kinderen (5-18 jaar) minder is gaan sporten en 8% is gestopt;
- het aantal jongeren dat zich psychisch ongezond voelt is gestegen naar 20%;
- bijna de helft van de jongeren vindt dat er in de buurt te weinig leuke dingen worden georganiseerd;
- eenzaamheid (sociaal en mentaal) sterk is gestegen;
- het aantal jongeren dat lid is van sportclub sterk is gedaald;
- dat ze 2 tot 3 uur of langer per dag op sociale media zitten.

Looplijnen Sport- en beweegnota Helmond 2021-2030

Het uiteindelijke doel van het sport- en beweegbeleid is het stimuleren van meer bewegen als onderdeel van een gezonde leefstijl. De missie is echter breder. Mede op basis van wat we in deze sport- en beweegnota hebben gesteld, willen we bijdragen aan de ambitie van een gezonder Helmond. We zetten sport en bewegen in om een gezonde leefstijl onder inwoners te stimuleren. Daarbij hebben we de focus gelegd op de drie looplijnen:

Gezondheid en een gezonde leefstijl

Looplijn 1: Een leven lang sporten en bewegen

1.1 Sportstimulering en sociaal domein (sport als doel en sport als middel)

Inleiding

Sport en bewegen is voor veel inwoners een doel op zich, maar we zetten juist sport en bewegen ook in als middel, om een bijdrage te leveren aan sociaal maatschappelijke uitdagingen. En als preventief instrument, dat aanvullend op zorg- en welzijnswerk kan worden ingezet om doelen in het sociaal domein te realiseren.

Mensen in een kwetsbare positie hebben veel baat bij sporten en bewegen (Movisie)

(Bron: <https://www.movisie.nl/artikel/opbrengst-bewegen-sporten-mensen-kwetsbare-positie>) Door te sporten en bewegen verbetert hun mentale en lichamelijke gezondheid. Het sport- en beweegaanbod is echter niet altijd toegankelijk voor deze groepen en in een aantal gevallen ontbreekt het aan de juiste ervaringsdeskundigheid.

De basis om sport en bewegen in te zetten als middel wordt gelegd door de aanwezige sportaccommodaties en de beweegvriendelijke leefomgeving. Voor veel inwoners is dit voldoende stimulans om te sporten en bewegen. Anderen hebben meer ondersteuning nodig om de gewenste positieve effecten te bereiken.

Ambitie

Iedere inwoner van Helmond sport en/of beweegt een leven lang met plezier, ongeacht leeftijd, lichamelijke of geestelijke gezondheid of inkomen. Drempels nemen we weg.

Trends & ontwikkelingen

Participatie is zelf bepalen waar, wanneer en met wie je sport.

De (sport)wereld is in beweging. In 2019 was de verwachting (<https://www.sportenbewegenincijfers.nl/toekomstverkenning/trendscenario>) dat mensen tot 2030 evenveel blijven sporten, maar de manier waarop ze dat doen verandert sterk. Verschillende factoren zijn daarop van invloed:

- Vergrijzing en migratie doen sportdeelname dalen.
- De toenemende aandacht voor een gezonde leefstijl.
- Georganiseerd sporten via clublidmaatschap krijgt concurrentie van flexibel sporten: mensen sporten vaker individueel of in zelfgeformde groepen en op niet-traditionele locaties of vaste tijdstippen.
- Mensen willen een 'totaalbeleving' als ze sporten. Sportevenementen zoals color- en mud-runs, toertochten en marathons worden belangrijker.
- Ook vrijwilligers vragen meer flexibiliteit. Ze binden zich minder aan één club, maar doen verschillende vrijwilligersklussen. Sportclubs moeten bovendien concurreren met de stijgende vraag naar vrijwilligers op andere terreinen (mantelzorg, buurtparticipatie etc.).

Vitaliteit: fitte 55-plussers en zittende jeugd

Regelmatig sporten of bewegen hoort bij een gezonde leefstijl. Het heeft een positieve invloed op chronische ziekten, overgewicht en de levensverwachting:

- De toekomstige 55-plusser is een stuk vitaler dan de vorige generaties. Ze wandelen, fietsen en tuinieren bijvoorbeeld meer.
- Bij jongeren vormt voldoende beweging een uitdaging: het populaire gamen en sociale media als tijdverdrijf, maken de jeugd juist minder lichamelijk actief dan vorige generaties.
- De motorische vaardigheden van kinderen nemen af.

Mensen met een lage sociaaleconomische status en een lagere opleiding leven gemiddeld 7 jaar korter en 19 jaar minder in goed ervaren gezondheid dan mensen met een hoge opleiding en (boven)modaal inkomen (Bronnen: RIVM en UMCG). Dit komt mede doordat er minder aandacht uitgaat naar gezonde voeding en beweging, simpelweg omdat de middelen er niet voor zijn of omdat de kennis ontbreekt.

Deze groep is vaker niet opgevoed met sport en bewegen en heeft daar dus weinig ervaring mee of rolmodellen voor. Landelijk lopen zelfstandigen, bijstandsontvangers en niet-westerse migranten een bovengemiddeld risico op een leven in armoede. Naast een slechtere fysieke gezondheid schuilt hierin ook het gevaar voor sociaal isolement. Sport en bewegen zetten we daarom in als middel om dit tegen te gaan.

Om sport en bewegen voor iedereen toegankelijk te maken, onderzoeken we samen met sport- en beweegaanbieders hoe we activiteiten betaalbaar en dicht bij huis kunnen aanbieden. En hoe we onze inwoners nog beter kunnen informeren over het belang van voldoende beweging, een gezond gewicht, gezonde voeding etc. In het uitvoeringsprogramma voor de komende jaren werken we dit verder uit.

Door het inzetten van ambassadeurs stimuleren we inwoners met een beperking of met beperkte gezondheidsvaardigheden om in beweging tot komen of te blijven.

1 - Sport en bewegen met speciale aandacht voor inwoners in een kwetsbare positie

We willen sport en bewegen inzetten als instrument om mentale druk te verminderen. In gesprekken met jeugd komt naar boven dat jongeren steeds meer druk voelen om de presteren. Door sport en beweging kan deze ervaren druk verminderd worden. We kijken daarbij naar erkende sport- en beweeginterventies, gericht op deze doelgroep. En naar het regionale samenwerkingsverband aangepast sporten voor de Peelregio (Uniek Sporten de Peel).

Door heldere afspraken te maken met onze uitvoeringspartners en andere relevante organisaties, kunnen we (aangepaste) activiteiten aanbieden. En inwoners (met een indicatie) doorgeleiden naar passend sport- of beweegaanbod.

*Handbiker Ton zoekt een maatje.
Ton heeft deelgenomen aan de rolstoeltraining van Uniek Sporten de Peel. Na deze trainingen hebben we de deelnemers gevraagd wat hun wensen zijn m.b.t. het beoefenen van sport. Peter gaf aan dat hij aan handbiken deed, zowel in de buurt als in andere landen. Alleen deed hij het een stuk minder en was hij al een tijd op zoek naar een maatje om dit samen te gaan doen. Door zijn verhaal te delen op sociale media, op flyers en in ons netwerk is het ons gelukt om meerdere sportmaatjes te vinden!*

2 - Iedereen kan meedoen

In het kader van gelijke kansen vinden we het belangrijk dat ieder kind met een zwemdiploma van school gaat. En dat ieder kind de sport kan beoefenen die hij of zij leuk vindt, ongeacht de achtergrond. Om kinderen, die opgroeien in een gezin met weinig geld, toch te kunnen laten sporten en bewegen, werken we samen met Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport (& Cultuur). We benadrukken hierbij de rol van sportverenigingen en scholen ten aanzien van signalering en het herkennen van vaardigheden. Sociale omgang is zo belangrijk en sport en bewegen helpt daar bij. Iedereen moet kunnen meedoen.

We onderzoeken, in aansluiting op de Nota Minimabeleid 'Meer voor wie minder heeft':

- hoe we kunnen realiseren dat alle kinderen in Helmond zwemvaardig zijn als ze van het basisonderwijs komen. Momenteel is er een vangnetregeling voor kinderen van groep 6,7 en 8. Hier wordt veel gebruik van gemaakt;
- of het mogelijk is om, ook al is de contributie voor bepaalde sporten hoger dan Stichting Leergeld/Jeugdfonds Sport vergoedt, kinderen de kans te geven aan te sluiten bij de sport van hun keuze;
- mogelijkheden om ook volwassenen een steuntje in de rug te kunnen geven als ze willen sporten en bewegen, maar daar niet voldoende middelen voor hebben.

3 - Bevorderen samenwerking teams met een signalerende functie

We willen de samenwerking tussen wijkteams en sociale teams aan de ene kant en onze uitvoeringspartners en sport- en beweegaanbieders aan de andere kant, verbeteren. Door kortere lijntjes nemen we drempels weg, stimuleren we bewegen op recept in plaats van doorverwijzen naar professionele zorg of het voorschrijven van medicijnen. Op die manier zetten we sport en bewegen in als bijdrage aan het oplossen van sociaal maatschappelijke uitdagingen en komen inwoners op een laagdrempelige manier in aanraking met de juiste beweegactiviteiten.

Door goede afspraken te formuleren, bevorderen we dat teams met een signalerende functie de samenwerking met uitvoeringspartners én sport- en beweegaanbieders gemakkelijker opzoeken en/of verbeteren als sport en bewegen een positieve bijdragen kan leveren. Vanuit onze rol als opdrachtgever monitoren wij de voortgang en nemen we mogelijke belemmeringen weg.

4 - Re-integratie activiteiten bij sport- en beweegaanbieders

Sport en bewegen kan positief bijdragen en ondersteunend werken bij integratieprocessen in z'n algemeenheid en bij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in het bijzonder. Zij kunnen kampen met fysieke ongemakken en gebrek aan mentaal welbevinden. We vinden het belangrijk om meer aandacht te besteden aan deze doelgroep. We willen deze mensen uit hun isolement halen en sport en bewegen kan daar een grote bijdrage aan leveren.

Sportverenigingen, stichtingen en instellingen, kunnen een bijdrage leveren aan de re-integratie van deze inwoners, waar zij zich stapsgewijs mee kunnen ontwikkelen op de arbeids- en participatieladder. Dat gebeurt enerzijds doordat zij met hun sportaanbod deze groep fitter en gezonder maken, waardoor hun kansen op de arbeidsmarkt stijgen. Anderzijds zijn er veel (sport)accommodaties waar handjes nodig zijn om alles in goede banen te leiden en te onderhouden. Op die manier kan het mes aan twee kanten snijden.

Ook personen met een niet-westerse achtergrond verdienen bijzondere aandacht. Zij sporten over het algemeen namelijk minder dan autochtone Nederlanders en zijn minder of niet bekend met vrijwilligerswerk. We willen nog meer mensen met een niet-westerse achtergrond laten kennismaken met de verenigingscultuur, het sociale karakter van de vereniging en de eisen die aan hen gesteld worden als vrijwilliger.

We gaan het gesprek aan met sportverenigingen, stichtingen en instellingen, om te onderzoeken wie er voor openstaan om een bijdrage te leveren aan re-integratie van inwoners. Als oplossing van hun vrijwilligersuitdaging enerzijds en maatschappelijke rol anderzijds.

1.2 Jong geleerd is oud gedaan

Inleiding

De basis voor een heel leven lang sporten en bewegen wordt gelegd in de jeugdijaren. Als kinderen en jongeren al vroeg fijne ervaringen opdoen met sporten en bewegen, dan stimuleert dit om als volwassene sportief actief te blijven. Daarnaast ontwikkelen ze hierdoor vaardigheden waar ze een heel leven lang bij gebaat zijn, waaronder motorische vaardigheden en gevoelens van verbondenheid met anderen. Hiervan is bekend dat ze belangrijk zijn voor de persoonlijke ontwikkeling en schoolprestaties (Bron: NISB en Verwey Jonker Instituut, Sport en bewegen als middel (2014)). Daarnaast willen we kinderen en jongeren een stem geven en hen betrekken bij ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen.

We vinden het belangrijk dat ouders hun kinderen stimuleren om voldoende te sporten en bewegen. Niet alleen op school, maar juist ook daarbuiten. Door hen actief naar school te laten gaan, dus op de fiets, step of lopend in plaats van met de auto. En door hen aan te moedigen om te sporten bij een vereniging. Daarbij hoort ook belangstelling tonen en het kind niet alleen afzetten bij de poort. Positief coachen tijdens en na het sporten draagt bij aan een leven lang sporten met plezier.

Het is van groot belang dat kinderen opgroeien in een buurt waar buiten spelen wordt ondersteund en gestimuleerd. Nieuwe, avontuurlijke speelplekken nodigen kinderen en andere inwoners uit om meer actief buiten te gaan bewegen, ontmoeten en ontdekken. Maar juist ook het sociale aspect van speelruimte heeft structurele aandacht nodig. We zetten hier in een aantal wijken al op in, maar vooral die plekken waar speelruimte schaars is, geen projecten worden uitgevoerd of de achterstand groot is, is extra aandacht belangrijk, zodat alle kinderen mee kunnen doen.

Een andere belangrijke plek om kinderen in beweging te krijgen is op school. Daarom is de inzet van vakleerkrachten ten behoeve van bewegingsonderwijs van groot belang. Dit is echter op dit moment niet vanzelfsprekend.

Ambitie

We vinden het belangrijk dat jeugd (0-18 jaar) voldoende sport, beweegt en speelt. We dagen kinderen en jongeren hiertoe uit zodat de jeugd in Helmond opgroeit met voldoende beweging, beschikt over de juiste motorische vaardigheden en vooral plezier heeft in het ondernemen van sportieve activiteiten en samen (buiten) spelen. Op die manier leggen we een basis voor een leven lang sporten en bewegen. En voor de ontwikkeling van deze generatie en mogelijk de generaties daarna.

5 - Bewegingsonderwijs:

We blijven kwalitatief bewegingsonderwijs op scholen stimuleren. Op die manier is het overgrote deel van de kinderen tenminste enige tijd per week sportief actief, ongeacht de stimulering vanuit ouders dan wel verzorgers. Het aanbieden van bewegingsonderwijs is een wettelijk taak van onderwijsinstellingen. De druk bij de docenten is echter hoog en de aanstelling van een vakdocent maakt vaak een groot verschil maar is niet altijd vanzelfsprekend. Er zijn op dit vlak overigens al flinke stappen gezet.

Continue aandacht voor dit thema en de borging ervan zijn aandachtspunten. Daarom stimuleren we de samenwerking met scholen om te voorzien in voldoende kwalitatief bewegingsonderwijs en versterken we de relatie tussen jeugd, sport en gezondheid (signalerend en preventief). Tevens stimuleren we kinderen om lid te worden van een (sport)vereniging.

Vanaf 2023 zijn scholen uit het (speciaal) basisonderwijs verplicht om minstens 2 uur bewegingsonderwijs per week te verzorgen. Het inzetten van vakleerkrachten daarbij is van groot belang. De subsidieregeling Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs ondersteunt scholen die meer bewegingsonderwijs willen geven. Het spreekt voor zich dat we samen met onze uitvoeringspartner kansen verkennen en afspraken opnemen in het uitvoeringsprogramma.

Tenslotte nemen we als gemeente onze wettelijke verantwoordelijkheid voor huisvesting van het bewegingsonderwijs door te voorzien in voldoende passende sportfaciliteiten, zodat scholen invulling kunnen geven aan de norm.

We blijven, in samenwerking met onze uitvoeringspartner, kwaliteit van bewegingsonderwijs stimuleren. En scholen uitdagen om met creatieve oplossingen en alternatieve activiteiten te komen en daarbij samen te werken met sportverenigingen, sportparken en commerciële sport- en beweegaanbieders.

Looplijn 2: Vitale sportverenigingen

Inleiding

Helmond is een stad met ruim 92.500 inwoners en heeft de Helmonders op het gebied van sport en bewegen veel te bieden. De keuze aan georganiseerd en ongeorganiseerd sportaanbod is ruim en gevarieerd. Gezamenlijk hebben de sportverenigingen duizenden leden. Daarnaast zijn er veel betrokken vrijwilligers actief bij deze clubs. Alle verenigingen bij elkaar vormen de grootste partij waar mensen sporten en bewegen, bezig zijn met hun fysieke, mentale en sociale welzijn en waar veel maatschappelijke zaken samen komen. Vitale sportverenigingen is dus een belangrijke hoofdpijler.

Echter, de wijze waarop inwoners kunnen sporten en bewegen is meer divers dan 30 jaar geleden. Tegenwoordig is het minder vanzelfsprekend dat iemand lid is van een sportvereniging. Dat biedt kansen omdat het ongeorganiseerde sportaanbod enorm is gegroeid. Maar voor de sportverenigingen brengt dit de nodige uitdagingen met zich mee.

Om het rijke sportklimaat in Helmond in stand te houden, is het van groot belang dat de sportverenigingen en andere sport- en beweegaanbieders vitaal en toekomstbestendig zijn. Onder een 'vitale sportvereniging' verstaan wij een sportvereniging die in staat is om nu en in de toekomst de eigen sport(en) duurzaam te kunnen aanbieden en daarnaast haar maatschappelijke rol kan vervullen.

In Helmond zien we in dit kader de volgende ontwikkelingen:

- Afname van vrijwillig kader;
- Groeiende behoefte aan professionele begeleiding, ook bij individuele sporters (ontwikkeling personal trainers);
- Groeiend aantal problematieken bij de jeugd waardoor vrijwilliger duizendpoot moet zijn;
- Gebrek aan ervaringsdeskundigheid, vooral bij kwetsbare doelgroepen (mensen met een beperking, in armoede, etc.);
- Toename van de inzet van verenigingen als maatschappelijk instrument zonder tegemoetkoming (vrijwilligers moeten het er allemaal maar bij doen);
- Versterking van vrijwillige inzet ten behoeve van een positieve sportcultuur, bijvoorbeeld fungeren als vertrouwenspersoon vanuit maatschappelijk werk;
- Sportaccommodaties worden niet optimaal benut door ontbreken passende programmering en beschikbare vrijwilligers;
- Talentontwikkeling bij professionele aanbieders en breedtesport bij verenigingen, vooral bij teamsporten;
- Sport gaat van vrijwillig georganiseerd naar meer professioneel georganiseerd.

Vitale vereniging

Ambitie

We zetten in op vitale sportverenigingen die toekomstbestendig zijn, zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en bereikbaar blijft. Dat houdt in dat alle sportverenigingen hun organisatiekracht op orde hebben en tevens een maatschappelijke rol kunnen pakken.

6 - Verenigingsondersteuning

Voor veel sportverenigingen is het een uitdaging om zich op eigen kracht te ontwikkelen tot een vitale vereniging. Het managen van sport is een sport op zich. Steeds vaker dragen verenigingsondersteuners bij aan het 'vitaliseringsproces' van de vereniging, op de meest uiteenlopende thema's en manieren. Bijvoorbeeld door Clubkadercoaching aan te bieden. Ook de rol van de voetbal coördinator blijft een belangrijk onderdeel van verenigingsondersteuning. Als gemeente stimuleren en ondersteunen we de beweging richting vitale verenigingen. Zaken die daarbij ook aandacht krijgen zijn: alternatieve lidmaatschapsvormen (flexibeler sporten) om tegemoet te komen aan de veranderende wensen van de hedendaagse sporter, samenwerken met andere partijen en het vervullen van maatschappelijke rol (open club gedachte).

Om sportverenigingen, daar waar nodig, te stimuleren zich te ontwikkelen tot een vitale vereniging, zetten we in het uitvoeringsprogramma voor de eerstkomende jaren in op Verenigingsondersteuning. De kaders bepalen we samen met onze uitvoeringspartners. Daarbij gaan we de verenigingen overigens niet vertellen hoe ze dat precies moeten doen, maar ondersteunen we hen bij het ontwikkelen van hun eigen kracht. Deze verenigingsondersteuners onderhouden het sportnetwerk en zijn het eerste aanspreekpunt voor sport- en beweegaanbieders in Helmond. Per begrotingsperiode kan worden bepaald of er een wijziging noodzakelijk/mogelijk is in de beschikbare middelen voor de uitvoering, afgestemd op de behoefte.

Looplijn 3: Duurzame sportinfrastructuur

Inleiding

Om voldoende te kunnen sporten en bewegen is het noodzakelijk dat er geschikte voorzieningen zijn. Denk daarbij aan sportvelden, gymzalen, sporthallen en het zwembad. Maar ook de openbare ruimte die gelegenheid geeft en aanzet tot bewegen, in buurten en parken.

Ambitie

We streven naar een sport- en beweegklimaat dat functioneel, kwalitatief en duurzaam is. Op deze manier dagen we inwoners uit tot bewegen, gezonde keuzes en ontmoeting. Naast de sportaccommodaties hebben we oog voor een beweegvriendelijke openbare ruimte.

We vinden het belangrijk dat sportaccommodaties (meer) opengesteld worden voor de omgeving. Door ze multifunctioneel in te richten bijvoorbeeld. Of door het organiseren van kleinschalige en laagdrempelige ontmoetingsmomenten, zoals een wandelingetje in de omgeving met een kopje koffie als afsluiting. Goede voorbeelden hiervan zijn Sportpark Brandevoort en Sportpark De Braak (open park met sport, onderwijs, zwembad, etc.).

Verskillende ontwikkelingen zorgen voor een veranderende functie van openbare ruimte. En meer focus op leefbaarheid en het gebruik van de beschikbare ruimte in de stad en de wijken in het kader van een gezonde leefomgeving. Daarbij denken we onder andere aan een schone en veilige omgeving, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en die uitnodigt tot sporten, bewegen en spelen. Die fietsen, wandelen, openbaar vervoergebruik stimuleert en zorgt voor goede bereikbaarheid. Waar rekening gehouden wordt met de behoeften van de (toekomstige) bewoners en specifieke bevolkingsgroepen, etc.

Zoals alle gemeenten in Nederland, zijn ook wij bezig met het ontwikkelen van een omgevingsvisie. De omgevingsvisie raakt aan veel verschillende (beleids)thema's zoals duurzaamheid, voorzieningen, het sociale domein, gezondheid, sporten en bewegen (als doel én als middel), inclusie, leefbaarheid, etc. Zoals eerder benadrukt, heeft de corona crisis ons geleerd dat sporten en bewegen van groot belang zijn voor de gezondheid. Daarvoor is naast het aanbod bij de vele sport- en beweegaanbieders ook een beweegvriendelijke openbare ruimte van groot belang. Bij toekomstige ontwikkelingen ten aanzien van (her)inrichting van de openbare ruimte stimuleren we dat die uitnodigt tot bewegen. Een mooi voorbeeld van een dergelijke ontwikkeling is Brainport Smart District.

7 - Gemeentelijke rol en verantwoordelijkheid

De gemeente investeert in sportaccommodaties en sport- en beweegmogelijkheden in de openbare ruimte. Echter, ten aanzien van de prioritering zullen we te allen tijden keuzes moeten maken en daarvoor hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. Multifunctioneel gebruik van alle (sport)accommodaties en sportparken.
2. Kostenefficiënt exploiteren en realisatie binnen bestaande budgetten.
3. Toepassen van duurzaamheidsmaatregelen, waar mogelijk in overeenstemming met MJOP en vervangingstermijnen. Bij de buitensportverenigingen is bijvoorbeeld de traditionele veldverlichting vervangen door LED-verlichting.
4. Omgevingsvisie betrekken bij nieuwe ontwikkelingen.
5. Privatiseren van buitensport accommodaties; geprivatiseerde verenigingen dragen zelf zorg voor veilig en goed onderhouden accommodaties.
6. Accommodaties zijn veilig en goed onderhouden. Om dit goed te kunnen beoordelen, beoordelen en, indien noodzakelijk, actualiseren we de MJOP's van geprivatiseerde accommodaties.

De uitvoeringsafdelingen van de gemeente Helmond houden hier toezicht op en adviseren ten aanzien van verbeterpunten.

8 - Breedtesport en topsport

De afgelopen jaren hebben we zowel voor de breedtesport als topsport aandacht gehad in het gemeentelijk beleid. Met dit nieuwe beleid behouden we de focus op de breedtesport. Natuurlijk is het zo dat hoge sportieve prestaties, waaronder topsport, inspireren en kunnen bijdragen aan de populariteit van de betreffende tak(ken) van sport.

In 2004 heeft de gemeenteraad het topsportfonds gemeente Helmond ingesteld. Individuele talentvolle sporters kunnen middels het fonds in aanmerking komen voor een financiële bijdrage als tegemoetkoming in de kosten die topsport met zich meebrengt. Naast het financieel ondersteunen van individuele sporters is het topsportfonds eveneens bedoeld als financiële steun voor verenigingen die een topsportevenement willen organiseren. Aangezien er in de afgelopen jaren ten aanzien van beide mogelijkheden weinig aanspraak is gemaakt op dit fonds, gaan we hier niet mee door in de huidige vorm.

We bekijken alternatieve en efficiëntere bestedingsmogelijkheden voor deze financiële middelen. Totdat er een andere keuze gemaakt is, houden we het huidige topsportfonds in tact.

9 - Binnensport

De druk op de exploitatie van (gemeentelijke) binnensportaccommodaties en een efficiënt gebruik hiervan zijn aandachtspunten. Er zijn op het moment van schrijven nog geen plannen voor wijzigingen en er wordt uitgegaan van het huidige areaal. Het spreekt voor zich dat we de ontwikkelingen volgen.

We zorgen voor een zo efficiënt mogelijke planning/gebruik van accommodaties in relatie tot de financiële exploitatie.

10 - Buitensport

Het verduurzamen van sportaccommodaties blijft een belangrijk aandachtspunt. Datzelfde geldt voor keuzes ten aanzien van andere thema's, zoals de infill van kunstgrasvelden. En ten aanzien van het uitvoeren en eventueel uitstellen van geplande investeringen, wanneer technisch onderzoek aantoont dat vervanging, voor goede uitoefening van de sport, niet per se noodzakelijk is. Tevens gebruiken we ons meerjaren onderhoudsplan als een leidraad voor het doen van investeringen op onze sportparken, waar indien noodzakelijk vanaf geweken kan worden. Daarnaast volgen we het privatiseringsbeleid.

Sportverenigingen zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van hun accommodatie. Wij houden toezicht op de uitvoering in relatie tot veiligheid. Ten aanzien van het verduurzamen van sportaccommodaties in brede zin volgen we nieuwe ontwikkelingen, zodat we kansen kunnen benutten. Hierbij nemen we als gemeente de regierol en bepalen we de kaders. Bij nieuwe erfpachtafspraken onderzoeken we de haalbaarheid van nieuwe constructies.

11 - Multifunctioneel gebruik van accommodaties

In het Helmonds Sportakkoord is de ambitie 'Multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties' opgenomen. Er is behoefte aan gecombineerde sport-, beweeg-, speel-, leer- en ontmoetingsmogelijkheden op één locatie. Om dit te realiseren hebben we elkaar nodig. Immers, diverse accommodaties zijn in gebruik door één vereniging of organisatie, waardoor ze een groot gedeelte van de week leeg staan. We stimuleren multifunctioneel gebruik van het maatschappelijk vastgoed in onze stad.

We sturen op multifunctioneel gebruik van (sport)accommodaties en onderzoeken, in samenwerking met onze uitvoerings- en maatschappelijke partners hoe en onder welke voorwaarden we dit met elkaar kunnen realiseren.

12 - Bewegvriendelijke openbare ruimte – beweegvriendelijke stad

Ongeorganiseerde sport en outdoor sport- en beweegactiviteiten zijn in ontwikkeling. We willen daar in Helmond voldoende kansen en mogelijkheden voor bieden. De afgelopen anderhalf jaar heeft aangetoond hoe belangrijk een beweegvriendelijke openbare ruimte is om te kunnen sporten, bewegen, spelen en ontmoeten.

Daarnaast wordt de toepassing van de beweegvriendelijke stad niet optimaal benut. Nog niet bij alle plannen die van de tekentafel komen, is automatisch nagedacht over het uitnodigend inrichten van de openbare ruimte. Tevens is er meer nodig dan aanpak van fysieke beweeg- en speelruimte alleen. Ook de inclusieve, sociale ruimte heeft aandacht nodig, evenals het bewustzijn van het belang van vrij spel voor de ontwikkeling van kinderen. We moeten kinderen, volwassenen en ouderen verleiden om meer buiten te bewegen, ontmoeten en ontdekken.

De huidige inrichting van het openbaar gebied, inclusief het openbaar groen, biedt grotendeels al mogelijkheden om te sporten, bewegen, spelen en ontmoeten, maar doorontwikkeling is belangrijk. Tevens gaan we gaan sport-, beweeg- en speelmogelijkheden inbedden bij relevante projecten. Het (beter) benutten van deze sportinfrastructuur zou daarom centraal moeten staan, waarbij naast de accommodaties (hardware), aandacht moet zijn voor de organisaties (orgware) en de activiteiten (software) die hier plaatsvinden. We leggen hier tevens de link naar de SamenSpeelBelofte en Nota Natuurlijk Buitenspelen.

13 - Urban sports

Urban sports zijn opkomende sporten die we steeds vaker zien in het straatbeeld. Die ontwikkeling willen we graag faciliteren. Bij urban sports denken we aan: skateboarden, BMX-freestyle, inline en rollerskating, freerunning, urban climbing en klimmen/bouldering, 3x3 basketball/ Bball/ street basketball, freestyle straatvoetbal en calisthenics. Naast urban Sports bestaat ook urban culture.

In Brabant zijn al erg goede basisfaciliteiten en veel urban talent. Dat talent heeft een grote voorbeeldfunctie en een aantrekkingskracht. Ze zijn de toekomstige helden voor de kinderen in de stad. Skateboarden, breakdance en BMX freestyle zijn Olympische sporten en freerunning staat op de nominatie.

Organisatie, middelen en uitwerking

Programmabegroting

De programmabegroting 2021-2024 is uitgangspunt voor deze nota. Dat betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden. Deze Sport- en beweegnota omvat een periode van meerdere jaren. Ervaringen in de afgelopen periode leren ons dat we in staat zijn jaarlijks resultaten te boeken. In de verantwoording voor de Sportnota 2013-2020 (pag.7-8) is aangegeven welke resultaten zijn behaald met investeringen en bestaande budgetten over deze periode.

Overzicht vrij beschikbaar budget per jaar ten behoeve van de ambities en actiepunten zoals beschreven in deze nota:

Incidenteel subsidiebudget sport	€ 115.000
Flexibel budget sport	€ 30.000
Verenigingsondersteuning	€ 25.000
Klein onderhoud sportaccommodaties	€ 280.000
Topsportfonds	€ 20.000
Totaal	€ 470.000

In navolging van deze Sport-en beweegnota 2021-2030 worden er per twee jaar, periodieke uitvoeringsprogramma's geschreven. Hierin wordt een prognose opgenomen van de voorgenomen inzet van de beschikbaar budgetten. Reguliere ontwikkelingen blijven via de begroting lopen.

Het eerste uitvoeringsprogramma volgt deze Sport-en beweegnota 2021-2030 en we streven ernaar dit in besluit te geven aan het college van B&W in het eerste kwartaal van 2022. Monitoring (structureel zicht houden op de voortgang) en evaluatie (het resultaat tegen het licht houden) nemen we daarbij mee.

In 2024 zal de raad geïnformeerd worden over de stand van zaken vanuit de sport-en beweegnota 2021-2030.

Nieuwe initiatieven en investeringen

Deze Sport- en beweegnota geldt als een visiedocument voor de komende 10 jaar. Het is daarmee niet de plaats om nieuwe omvangrijke initiatieven en daarmee grote investeringen te benoemen, noch in besluit te geven. Voor deze initiatieven neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid door de aangewezen route te volgen via het periodieke investeringsprogramma en de voorjaarsnota.

Helmond, 18 november 2021

Een deel van de jongeren is moeilijk te bereiken via de 'traditionele' sporten en culturele instellingen. Ongebonden sporten, zoals skateboarden en freerunning, zijn hip en going. Leren door vallen en opstaan, dat is de manier bij urban sports. De nadruk ligt op het ontwikkelen van zelfdiscipline en ondernemend denken, je krijgt er weerbare en waardevolle jongeren voor terug.

Helmond moet een Urban Hotspot worden waar de urban scene een fysieke plek heeft en waar kruisbestuiving ontstaat tussen jeugd en jongeren op het gebied van sport, cultuur en talentontwikkeling.

Momenteel wordt de haalbaarheid van de ambitie, om van Helmond een Urban Hotspot te maken, onderzocht. Als de uitkomst daarvan positief is, leveren we vanuit sport een belangrijke bijdrage aan het implementatieplan. Hierbij de verschillende doelgroepen uit de urban scene betrokken.

